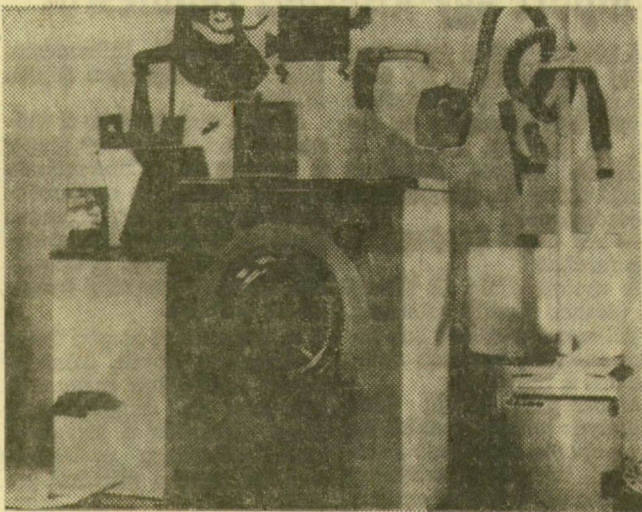

Jubilál a Delta Kereskedelmi Vállalat

Somogyi Károlyné felvétele
Képünkön a kiállítás egy részlete

Az állami kiskereskedelem idén ünnepli fennállásának 25. évfordulóját Szegeden és Csongrád megyében is. Ennek jegyében rendezett kiállítást a Delta Kereskedelmi Vállalat Szegeden, a Bartók Béla Művelődési Központ első emeleti termében. A kiállítás tegnap délelőtti megnyitását részi vett dr. Varga Dezső, az MSZMP Szeged városi bizottságának titkára, Berta István, a városi pártbizottság osztályvezetője, Prágai Tibor, a városi tanács elnökhelyettese.

Farsang Lászlóné dr., a Csongrád megyei tanács kereskedelmi osztályának vezetője nyitotta meg a kiállítást. Köszöntötte a vállalat dolgozóit és helytállásukért tolmácsolta a Csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának köszönetét.

Hangsúlyozta, hogy a Delta Kereskedelmi Vállalat, amely a Csongrád megyei népbolt jogutódja, különösen sokat fejlődött az elmúlt években. E vállalatnak 86 üzlete van Csongrád megyében, 44 Szegeden, 18 Hódmezővásárhelyen, 12-12 Makón és Szentesen. A 86 árudában mintegy 800-an dolgoznak, állnak a vásárlók rendelkezésére. A Delta Kereskedelmi Vállalat szaküzletei ez évben várhatóan 760 millió forint forgalmat bonyolítanak le, amelynek mintegy 55 százaléka Szegeden realizálódik.

Ezután Fekete Sándor, a vállalat igazgatója mutatta be a résztvevőknek a kiállítást, amely jól dokumentálja a vállalat fejlődését e negyedszázad alatt.

L. F.

Jövőre kezdődik a Fehér-tó rekonstrukciója

Hétszáz mázsa hal terven felül

A Szegedi Állami Gazdaság Fehér-tói kerületében befejeződött a lehalászás. Tavasszal mintegy 47 vagon pontyot, amurt, pettyes busát helyeztek ki az 1 ezer 324 hektáros tórendszerbe és 156 vagonnyit vittek a teletető medencékbe, illetve részben már értékesítettek. Az idei eredmény minden várakozást felülmúlt: terven felül több mint hétszáz mázsa halhúst állítottak elő, amit egyedülálló sikerként könyvelnek el a gazdaság történetében. Amíg eljutottak az idei rekordhoz, az intenzív tenyésztés több új módszerét — mint például a mesterséges keltetést — kísérletezték ki, vezették be. Egyes munkák gépesítésével is foglalkoztak, és a gazdaság szakembereinek ötlete alapján gyártják az egyik dunántúli üzemből, a hazánkban már elterjedt hal-étető csónakokat. A szegedi József Attila Tudományegyetemmel folytatott egy évtizedes kutatómunka sokat segített abban, hogy a régebben előfordult halpusztulásokat ma már meg tudják előzni.

Az elkövetkező két esztendő a további előrelépés jelentős szakaszának ígérkezik. Tasnádi Róbert kerületvezető elmondta, hogy jövőre megkezdik és 1975 végére befejezik a tórendszer rekonstrukcióját 13 és fél millió forint beruházással. Takarmánytároló silókat építenek, amelyekből százszázalékos gépesítéssel

juttatják el a takarmányt a tavakba, tucatnyi ember munkáját felszabadítva. Szállítószalagok és halkiemelő berendezések üzembe helyezésével mechanizálják a legnehezebb fizikai munkákat. Csatornahálózatot építenek, amelyből közvetlenül jut be az egyes tavakba a folyó tiszta vize. A fogyasztói igények folyamatos kielégítésére az egyik nagy tavat átállítják korai termelésre, júniusi lehalászásra. A legkorszerűbb táptakarmányok felhasználásá-

val kísérleteket végeznek olyan nagy súlyú ivadékok előállítására, amelyeket már a második évben áruhalként értékesíthetnek, egy évvel megrövidítve a tenyésztési időt. Az előzetes számítások szerint a rekonstrukció befejezése után több mint húszonöt százalékkal növekszik a haltermelés. Ezt figyelembe véve a két éves programban húsz — egyenként ezer négyzetméteres — teletető medence építése is szerepel.

T. B.

Látogatás harckocsi- zóknál

Karl Lütgerdorf, az Osztrák Köztársaság szövetségi honvédelmi minisztere, — aki Czinge Lajos vezérezerdes, honvédelmi miniszter meghívására érkezett hazánkba, — szerdán — kíséretével együtt — egész napos látogatást tett a magyar néphadsereg egyik harckocsi-csoportjánál. Lövészettel egybekötött harcászati bemutatón vettek részt a vendégek.

Az osztrák vendégek elismerően nyilatkoztak az alakulat katonáinak és tisztjeinek felkészültségéről.

A téeszék belső mechanizmusa

A termelőszövetkezetek, mint árutermelők jelennek meg a piacon, a köztudatban. Kevesen gondolnak arra, hogy napjainkban nemcsak a föld határozza meg egy-egy gazdaság jövedelmezőségét, a termelés szerkezetét, hanem olyan belső erők, amiket kénytelenek a gazdálkodás során figyelembe venni; belső mechanizmus néven foglalkozhatunk ősze leginkább az ide sorolandó közgazdasági és más tényezőket. A közelmúltban a megyei Népi Ellenőrzési Bizottság éppen azt vizsgálta 21 termelőszövetkezetben — amelyek a megye szövetkezeinek 20 százalékát, taglétszámának pedig 29 százalékát képviselik —, hogy a belső irányítás rendszerében mostani gazdasági mechanizmusunkban milyen főbb változások történtek.

Nyilvánvaló, hogy valamennyi gazdálkodó szerv belső mechanizmusa része az egésznek, vagyis a népgazdasági mechanizmusnak. Napjainkban különösen előtérbe került a gazdasági egységek szerkezetének vizsgálata, továbbfejlesztésük lehetőségei, ugyanis enélkül nem képzelhető el a jövedelmező gazdálkodás. Más szóval, a belső mechanizmus továbbfejlesztése.

A szövetkezeteknél a belső mechanizmus fejlesztése döntően a tagság hatásköre, a közös gazdaság belső ügye. Igen ám, csak hogy az új közgazdasági körülményekhez kell igazodnia, fejlőd-

nie, különben azonnal konkurrénciát formában jelentkezik a hatása, kevesebb forint-bevételekben, vagy kisebb termésméltágokban. Azt már hangsúlyoznunk sem kell, hogy a vezetés színvonala mennyiben határozza meg a közösség boldogulását, s a belső irányítási rendszernek korszerűsödése mennyiben hat mind a termelésre, mind a kollektívára.

A Szeged környéki szövetkezetekben is az elmúlt évek alatt a külső és belső tényezők kényszerítő hatására valamennyi gazdaságban megkezdődött a belső mechanizmus átalakítása és továbbfejlesztése. Ezt a többi között vizsgálhatjuk a termelőszövetkezeteken belüli gazdasági funkciók főbb vonásainak feltárásával is. Köztudott, hogy a termelőszövetkezetek gazdálkodási, igazgatási rendszerének az átalakulása már hosszabb idő óta megkezdődött, ugyanis a központi intézkedések növelték a téeszék szervezeti és gazdálkodási önállóságát. Ezért a legtöbb helyen az adottságoknak megfelelően úgy alakították ki az alaptevékenységi kört, hogy az a későbbiek során, tehát napjainkban is változatlan maradjon.

A szövetkezetek belső mechanizmusának egyik lényeges eleme, a szövetkezeti terv- és üzemgazdasági funkció ellátásának jelenlegi színvonala. Ezt napjainkban az alábbiak fémjelzik. A termeléssel, fejlesztéssel kapcsolatos döntések a szövetkezetek hatáskörébe kerültek, ezért logikus, hogy a belső vezetés egyik kulcsfeladata a terv- és üzemgazdasági funkciók fejlesztésével való törődés.

Hogyan is állnak tehát a szövetkezetek a különböző tervekkel?

Hosszú távú tervvel nem rendelkezik minden kollektíva — a vizsgált szövetkezeteknek csak 10 százaléka. — Tapasztalatok szerint ezek a tervek vagy nem hasznosíthatók, vagy igen minimális mértékben, általánosan az vélekedés, hogy a hosszú távú tervezésnek a szövetkezetekben nincsenek meg a feltételei.

Középtávú tervet a negyedik ötéves terv ciklusára valamennyi közös gazdaságnál találhatunk, és ami ennél is lényegesebb, legnagyobb részük módosítás nélkül, vagy kisebb változtatással realizálható. E tervek koncepciójukban a szövetkezetek háromnegyed részénél intenzív, egynegyed részénél pedig extenzív termelésfejlesztést tartalmaznak. Elegendhetetlenül törekednek a

beruházások növelésére, és az agrotechnika további fejlesztésére. Az is jellemző a középtávú tervekre, hogy a szövetkezetek adottságait figyelembe veszik, és megjelölik a fejlesztési fő irányokat is. Ugyanakkor kevesebb középtávú tervben fogadható el a szociális ellátással, a műszaki fejlesztéssel foglalkozó rész.

A tervezés fontosságát egyre inkább elismerik a közös gazdaságokban. Ezt bizonyítja többek között az is, hogy igen gyakori, amikor tudományos intézetek segítségét veszik igénybe a tervkészítésnél. Zömében azonban egyszerű metodikát alkalmaznak, így például a bruttó jövedelemből indulnak ki, vagy abból, hogy mi fejleszhető intenzíven, és mi fejleszhető extenzíven egy időszakban. Sajnos, a tapasztalatok bizonyítják, a középtávú tervek megalapozottságát nagymértékben befolyásolja menet közben a szabályozók gyakori változtatása. Ugyanakkor nem kielégítő a központi információ sem, jó példa erre, hogy a zárt rendszerű növénytermelésről a tervkészítés idején még nem értesültek a közös gazdaságok. Tehát legfőbb igény, hogy egy öt-éves tervciklusban nagyobb legyen a szabályozók stabilitása és megbízhatóság, teljesebb a várható fejlesztési lehetőségekről kapott prognózis.

Az éves terveket általában a középtávú tervekhez igazítják a szövetkezetek. Ezek „sínnyik meg” év közben a szabályozók változása miatt a módosítást. Az éves terv középpontjába leginkább a bruttó jövedelmet állítják, de reagálnak az ár-és egyéb szabályozók változására is.

A legtöbb szövetkezetben végeznek elemző, értékelő munkát, vagyis az üzemgazdasági funkciók megbecsülését. Az erőteljesebb törekvés a fejlődésre, a korszerűsítésben való helytállás, s nem utolsósorban a mindennapi jövedelmezőség alapvetően parancsolja, hogy a termelést ma már „belülről” is szemléljük. Csak így lehetnek tovább a mezőgazdaságban zajló műszaki, technikai forradalomban.

Sz. Lukács Imre

Humor és komolyság

Beszélgetés Sándor Györggyel

Sándor György három napot töltött Szegeden, s ez alatt öt önálló műsorát mutatta be a JATE KISZ-klubjában, illetve az Auditorium Maximumban. Ez pillanatnyilag teljes repertoárja; az előadások között van olyan, amelyet már négy éve nem mutatott be („En 1 analfabéta vagyok”), s két olyan is, amelyeket most láthatott a közönség először (Pilinszky János, illetve József Attila estje). Ebből már jól látszik, hogy „non-stop” műsora összefoglalása volt eddigi tevékenységének, s ha hozzáteszük, hogy annak idején itt volt „Nézeteltérítés” című műsorának ősbemutatója, akkor világos is, hogy Sándor György szívesen szerepel a szegedi egyetemisták előtt.

Valóban szívesen jönök Szegedre. A jó közönség miatt is, de hazudnék ha azt mondanám, hogy elsősorban ezért; ezt megtalálom az országban máshol is. Sokkal többet jelent nekem az egyetemen folyó kulturális élet izgalmas, mozgalmas és jó légköre, amelyet szerintem elsősorban Ambrus György kulturális előadó nem látványos, de nagyszerű munkája teremtet meg. Az Egyetemi Színpaddal, a JAKAB kabaréval is nagyon jó baráti kapcsolatot alakítottunk ki; nem mellékes ez sem. Igaz az is, hogy ez a három nap összefoglalása volt mindannak, amit eddig csináltam. Szükségem volt arra, hogy együtt lássam összes műsoromat. Szerettem volna a közönségnek összképet adni, figyelné a visszajelzéseit. Talán megélelnék most már kíváncsiságomat, mely három műsoromat tartalmazza, s jó, ha előtte hallom élő szóban is. Sokan meglepődtek, ami-

kor meghallották, hogy a „humoralista” Sándor György ezúttal két komoly irodalmi esttel is jelentkezik. Pedig nem is olyan meglepő ez, ha meggondoljuk, hogy humoros műsoraiiban is gyakran fordulnak elő komoly részek — „Nézeteltérítés” című estjének végén például senki sem nevet. Pilinszky és József Attila estjét egyéni módon szerkesztette: a versekből hosszabb-rövidebb részleteket, néha csak sorokat ragadt ki, s ezeket úgy fűzte össze, hogy folyamatosan előadható, tömény szöveg alakul ki belőlük.

Három önálló estem után, melyeket egyedül írtam, kicsit megteltem önmagammal. Saját műsoraim szerkesztése közben kinlódok, itt drágakövek között válogathattam. Pilinszky végletekig leegyszerűsített, sarkított költészetét nagyon közel állónak érzem magamhoz. József Attila pedig — Karinthy mellett — a legkedvesebb olvasmányom. Céлом az volt, hogy felragyogtassam egy-egy sor, gondolat értelmét, amelyek szavával, a vers egészében elszikkadnak. Teljes alázattal közeledtem a szövegek felé, igyekeztem minél kevesebbet magamból hozzátenni. Pilinszkyt megkérdeztem, mennyire vállalja összeállításomat, azt mondta, hetvenöt százalékig. József Attilát nem kérdezhettem meg, az ő költészetével egyébként is nehezebb dolgom volt. Négyeszer éreztem, hogy lehetetlenre vállalkozom. Pilinszky költészeete ugyanis egyszerű, így könnyebb a részek összerakása. József Attila költészeete viszont színesebb, ráadásul jóval közelebb áll hozzám, így inkább kellett számolnom a kon-

vektiókból fakadó ellenállással. Végeredményben úgy érzem, sikerült tömény kivonatot adnom a kétféle költészetnek.

Sándor György legnagyobb érdeme talán az, hogy lerombol egy előítéletet. Azt, hogy a humor és komolyság összeférhetetlen, azt, hogy valaki vagy humorista, vagy előadóművész. Bebizonyítja, hogy az önmagáért való bohóckodás ma már elavult: a humor is csak akkor jó, ha komoly mondanivaló van mögötte.

Szabó Mihály

Győrben és környékén:

Károkat okozott a szélvihar

A szerdára virradó éjszaka a széllekeések sebessége Győr térségében még elérte óránként a 75-80 kilométert. A Győr határában levő meteorológiai obszervatórium műszerei rögzítették a legnagyobb, az óránként 110 kilométeres sebességű orkán-ná felerősödő széllekeéseket. A szél erejének mérséklődésével megkezdődött a károk felmérése és helyreállítása. A vihar elsősorban az áramellátásban okozott zavarokat. Az Északdunántúli Áramszolgáltató Vállalat területén a 22 kilovolttávvezeték több helyen elszakadt. Összesen 31 — többségében vezetékszakadás —

nagyobb üzemzavar keletkezett és kicélt 26 oszlop. A legnagyobb károk Győr térségében keletkeztek. Az áramkiesés 50 ezer lakost érintett. A helyreállítás már az éjszakai órákban megkezdődött. A kicélt oszlopokat pótolták, és az elszakadt vezetékeket is helyreállították reggelig, délig pedig a kifesztésű vezetékeken keletkezett hibákat is kijavították.

Az Állami Biztosító Győr-Sopron megyei Igazgatóságához szerdán reggel óta tömegesen érkeztek a kárbejelentések. Győrről és a környékről sok ház, gépkocsi megrongálódott, kémények dőltek le. (MTI)